

יעקב ישראלי

נולדתי בהונגריה, הייתי בערך בגיל עשרים כשלקחו אותי למחנה העבודה הונגריה. במחנה העבודה היינו כמה שנים, אצל ההונגרים, עבדנו ביערות, בכבישים והם אסרו אותנו לגרמנים אבל זה היה שלוש שנים לאחר תחילת המלחמה. אני הייתי במחנה מאוטהאוזן. מה שאני עברתי נמשך בערך ארבע שנים במחנות בגרמניה מחנות ההשמדה, מחנות המוות, בצעדות המוות. את המשפחה שלי לקחו לאושוויץ ואימא שלי נשרפה באושוויץ, אחותי הייתה שם יחד עם אמי והיא ניצלה. מכיוון שאחותי הייתה צעירה ויכלה לעבוד היא נשלחה לעבודה, את הזקנים שרפו. יש לה מספר על היד היא הייתה באושוויץ, לאנשים שהיו במחנה אושוויץ יש מספר על היד, היום היא גרה ליד עפולה יש לי אח שגם כן ניצל כי הוא היה ברומניה. הייתי בצריף שבו היו מאות אנשים שוכבים ואם היו צריכים ללכת לשירותים עד שהגיעו לשירותים כבר לא יכלו לחזור. לא היה אוכל הלכתי למטבח איפה שאכלו הקצינים הגרמנים, איפה שהיו זורקים זבל מהמטבח כדי לקחת עצמות ולמצוץ אותם כדי שיהיה לי מה לאכול, או קליפות של תפוחי אדמה זה היה האוכל הכי טוב שהיה. מים לא היה אנשים מתו מטיפוס, טיפוס של כינים וזה מוות בטוח יש חום של 40-42 מעלות. לא נתנו לנו מים היינו צריכים לקנות מים, בקושי היה, ואוכל היה מרק עם דלעת, דלעת מה שנותנים לפרות איזשהו מרק בלי שומנים בלי כלום זה היה האוכל שלנו. אני נכנסתי למחנה כששקלתי בערך 100 ומשהו קילו וכשיצאתי משם שקלתי 35 קילו. קיבלנו כיכר לחם אחד והיינו צריכים לחלק לעשרים איש, קילו לחם לעשרים איש. זה היה לחם עם עובש - זה לא היה לחם, חתכנו את הלחם ובשביל לקבל את הפירורים עשינו הגרלה. הלכנו בשיירות הם ספרו אנשים, היינו הולכים 5000 איש בשורות שורות של 5 איש ומסביב היו האס אס אילו היו גרמניים עם כלבים. היו אנשים שנפלו או ברחו והגרמנים ספרו עד עשר וכל בן אדם עשירי היה נורה.

הייתי ביד ושם, הקליטו אותי ויש סרט עליי ביד ושם.

הייתי בן 29 כשהתחתנתי אנחנו נשואים כבר 61 שנה. יש לנו ברוך ה' משפחה, נכדים, נינים. כשבאתי בחזרה מהמלחמה לא היה לי מה לאכול, כשבאתי לארץ בדיוק הייתה מלחמת השחרור ומיד גויסתי.

היינו שמונים אלף איש במחנה, היינו בצריף אחד ארוך וגדול ולא היה מקום לשכב, היינו יושבים גב אל גב וככה ישבנו לא היה מקום לזוז. כל בוקר היה מסדר במסדר ספרו כמה אנשים יש וככה ידעו כמה לחם להביא, היינו מחלקים אוכל למאה איש. אני - עוד היה לי כוח, ביחד עם חבר שלי היינו הולכים בכוח בערך קילומטר וחצי עד למטבח כדי להביא את הסיר של המרק - מה שנתנו לנו שמה ואז גם מצאנו דברים בזבל מה שהיה טוב לאכול. היו אוכלים שם גם שבלולים ובשר אדם, בשר אדם שחתכו מהמתים וצלו ואכלו את זה. שמה היינו אחראיים על מאה איש וחס וחלילה אם לא היה מגיע לאחד מרק היו הורגים אותך. היינו שמונים אלף איש ובסוף לא יודע נשארנו אולי חמש אלף. אני קיבלתי טיפוס של כינים, לקחו אותי לבית החולים באוסטריה זה היה כבר לקראת סוף המלחמה זה היה המזל. שכבתי בבית החולים שלושה חודשים. עד שהגענו הביתה, הייתה רכבת שבה לקחו כל אחד הביתה, כשהיינו על הרכבת הביתה פתאום הרוסים חתכו חצי רכבת מזל שאני הייתי בצד השני. הרוסים לקחו את האנשים מהקרן החצוי לרוסיה, היו בקרון החצוי חברים שלי וגם משפחה שעד היום לא ראיתי אותם, הרוסים לקחו אותם לסיביר העבידו אותם בעבודות פרך ואחר כך הרגו

אותם, אני לא יודע בדיוק מה הם עשו איתם. אחרי המלחמה הרוסים עשו את זה, הרוסים היו גרועים יותר מהגרמנים.

שאלה: איך הגעת למחנה עבודה?

תשובה: הגענו לשם ברגל, היינו מאוטהאוזן והיה גם כן מחנה מוות האמריקאים באו, התקרבו ובירכו אותנו. היה עוד מחנה בערך שמונים קילומטר ממאוטהאוזן ואז הלכנו לשם ברגל נתנו לנו חתיכה קטנה של מרגרינה עם כמה חתיכות לחם, אכלנו עשב אני אכלתי צפרדעים- כל מה שמצאנו. שם הרגו הרבה אנשים מי שלא יכול היה ללכת בלי בעיות ירו בו כדור בראש.

אשתו של מר יעקב: "בטח ראיתן בסרטים על השואה את התעלות שאליהן נפלו האנשים שהרגו הגרמנים מאות אנשים נפלו לתוך התעלות וכיסו אותם באדמה. שש מילון, זה לא סתם חושבים שזה לא אמת. אי אפשר לספר, קשה מאוד לספר."

שאלה: יצא לך לחזור למקום מגוריך לאחר השואה?

תשובה: אני חזרתי בתור טיול מאורגן היינו במקום שבו היה המחנה שבו הייתי, הם ניקו את זה לגמרי אין זכר לזה. במחנה הזה היינו מיליון איש, מתחת לאדמה הייתה עיר שלימה. לא רק יהודים היו שמה גם קומוניסטים ורוסים או משהו כזה.

אשתו של מר יעקב: "אי אפשר לדעת עוד שנה, שנתיים זה דור שהולך ונעלם ולא תהיה לכן עוד הזדמנות לשמוע, כולם מבוגרים."

במחנה כל יום היו אוספים אנשים ומשכיבים אותם ואז בא חיל גרמני עם מקל ונותן להם מכה בראש וכך היה הורג אנשים. חוץ מזה, היה רופא אחד שהיה ממית אנשים על-ידי זריקת דלק או בניזן ישר ללב – ככה מתו אלפי אנשים.

השתתפתי כמעט בכל המלחמות שהיו בארץ, משנת 1948 כשהגענו לארץ.

הגענו לארץ במאי 1948 לחדרה, בחדרה עוד לא היה מסודר, היינו קופצים לים ויוצאים בעזרת חבל. היה לנו קצת רכוש אבל הכול אבד, כשבאנו לארץ הגענו בלי שום דבר. האנייה שעליה הגעתי היינו קרוב ל-400 איש. באותו יום אכלנו ארוחת בוקר ומשם לקחו אותנו לתל השומר וכבר גייסו אותנו, עשינו אימונים של שעה וחצי שעתיים. למחרת, האנשים מהאנייה שבה הגענו שמונים אחוז מהם מתו בקרבות. לקחו אותנו בלי שום דבר, בלי שפה ממש כמו "בשר תותחים". לי היה מזל, אני לא יודע איך אני השתחררתי משם. הייתי טבח, הייתי מבשל אוכל והיו לוקחים לחיילי החזית את האוכל. משה דיין ויצחק שדה היו המפקדים שלי. לא היה קל, גם בארץ עד שהסתדרנו. אז לא היו הלוואות, משכנתא לא היה שום דבר כל אחד הסתדר איך שיכל, היום מקבלים הכול. אפילו כסף לא היה, קיבלנו מיטה ולא יודע מה עוד והיו לוקחים על חשבוננו שלושה שקלים וגם את זה שילמנו. כל אחד הסתדר בכוחות עצמו, מי שרצה להתחיל לעבוד כדי לחיות עבד במאפייה. אשתי ואני הכרנו בשנת 1951, התחתנו והיינו גרים בדירה בלי תיקרה, בלי שירותים, בלי מים בלי שום דבר ולאט לאט עבדתי ואשתי עבדה, כך הסתדרנו לאט לאט. יש לנו שתי בנות. לפני שהתחתנתי גרתי בלוד ואחרי החתונה עברנו לגור בבאר שבע. בהתחלה בבאר שבע היה רחוב אחד בעיר העתיקה היו שלושים איש, הייתה מסעדה אחת שבה כולנו אכלנו ופעם בשבוע הייתה תחבורה לתל-אביב.

קודם גרנו באוהל אחר כך בדירה עם חדר אחד ואז בדירה יותר גדולה. לבית הזה בנווה זאב עברנו לפני 3-4 שנים, לפני כן גרנו בשכונה ג'.

חן שלמה